

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2019

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (68)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 31 Μαΐου 2019

8:00-10:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τρία (3) ΜΕΡΗ**.
Να μεταφέρετε **ΟΛΕΣ** τις απαντήσεις στο τετράδιο εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 20)

Να απαντήσετε υποχρεωτικά σε **ΟΛΑ** τα ερωτήματα του **ΜΕΡΟΥΣ Α΄**.

Α.Ι. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **Σ (Σωστό)** ή **Λ (Λάθος)**, δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο **Διθύραμβος** είναι ένα χορικό λατρευτικό άσμα με αφηγηματικά στοιχεία, αφιερωμένο στον Θεό Διόνυσο.
2. Ο **προάγων** ήταν μια τελετή, όπου ο Ποιητής μαζί με τους Υποκριτές του παρουσίαζαν τις υποθέσεις των έργων του σε γιορτινή ατμόσφαιρα.
3. Ο Τέννεσι Ουίλιαμς θεωρείται ο «πατέρας» του Αμερικάνικου Θεάτρου.
4. Δύο βασικοί εκπρόσωποι του Αστικού Δράματος είναι: ο Τέννεσι Ουίλιαμς και ο Ευγένιος Ο΄Νήλ.
5. Ο σημαντικότερος εκπρόσωπος της Νέας Κωμωδίας είναι ο Μέναδρος.
6. Ο Αριστοφάνης αντλούσε τα θέματά του από την επική ποίηση (Ιλιάδα, Οδύσσεια).

7. Η Μπλάνς ντε Μπουά στο έργο *Λεωφορείο ο Πόθος* είναι η σύζυγος του Στάνλεϊ Κοβάλσκι.
8. Ο Χορός στην Αρχαία Αττική Κωμωδία είχε ενεργό συμμετοχή στην υπόθεση και είχε τη δυνατότητα να επεμβαίνει δυναμικά στη δράση.
9. Το **εκκύκλημα** ήταν μια τροχήλατη πλατφόρμα, όπου παρουσιάζονταν τα αποτελέσματα βίαιων πράξεων.
10. Στο Αστικό Δράμα η υποκριτική απαλλάσσεται από τον στόμφο και την υπερβολή στην έκφραση.

(μονάδες 10)

A.II. Να επιλέξετε τη **σωστή απάντηση** γράφοντας το σωστό γράμμα δίπλα από τον αντίστοιχο αριθμό.

1. Ο συγγραφέας του θεατρικού έργου **Περιμένοντας τον Γκοντό** είναι:

- α. Άντον Τσέχωφ
- β. Άρθουρ Μίλλερ
- γ. Ευγένιος Ο΄Νηλ
- δ. Σάμιουελ Μπέκετ

2. Το **Λογείον** είναι:

- α. το μέρος πίσω από τη σκηνή.
- β. ένα είδος εξώστη, απ' όπου εμφανίζονται οι θεοί.
- γ. τα καθίσματα, οι θέσεις των θεατών.
- δ. ο κύριος χώρος δράσης των υποκριτών.

3. Ο όρος **Θέατρο του Παραλόγου** επινοήθηκε από:

- α. τον Ευγένιο Ο΄Νηλ
- β. τον Τέννεσι Ουίλιαμς
- γ. τον Σάμιουελ Μπέκετ
- δ. τον Μάρτιν Έσσελιν

4. Οι δραματικές παραστάσεις καθιερώθηκαν το 534 π.Χ., ως αναπόσπαστο μέρος της Διονυσιακής λατρείας από τον:
- α. Κλεισθένη
 - β. Αισχύλο
 - γ. Πεισίστρατο
 - δ. Αριστοτέλη
5. Σε ποιο θεατρικό είδος, επίκεντρο της πλοκής γίνεται ο έρωτας δύο νέων;
- α. στην Παλαιά Κωμωδία
 - β. στη Μέση Κωμωδία
 - γ. στη Νέα Κωμωδία
 - δ. στο Θέατρο του Παραλόγου

(μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Β΄

(ΜΟΝΑΔΕΣ 45)

**Να απαντήσετε σε ΤΡΙΑ (3) από τα τέσσερα (4) ζητήματα.
Κάθε ζήτημα βαθμολογείται με 15 μονάδες.
Οι απαντήσεις θα πρέπει να είναι σε συνεχή λόγο.**

ΖΗΤΗΜΑ 1

B.1.1. Να αναφέρετε **τέσσερις (4)** θεατρικές συμβάσεις του Αρχαίου Δράματος.

(μονάδες 4)

B.1.2. Να αναφέρετε και να επεξηγήσετε τη συνεισφορά του **Βοντεβίλ** στην ανάπτυξη του κινηματογράφου.

(μονάδες 5)

B.1.3. α. Να αναφέρετε το καλλιτεχνικό ρεύμα στο οποίο ανήκει το Αστικό Δράμα.

β. Να αναπτύξετε τις πιο κάτω αλλαγές που προέκυψαν στο σκηνικό περιβάλλον κατά την περίοδο του Αστικού Δράματος:

- i. στη χρήση αυλαίας
- ii. στον χώρο δράσης

(μονάδες 6)

ΖΗΤΗΜΑ 2

- B.2.1.** Να αναφέρετε **τέσσερις (4)** θεματικούς άξονες του Αστικού Δράματος.
(μονάδες 4)
- B.2.2.** Να γράψετε ένα σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για την **Παράβαση**, ως στοιχείο της δομής της Αρχαίας Αττικής Κωμωδίας. (Έκταση: 50-70 λέξεις)
(μονάδες 8)
- B.2.3.** Να αναφέρετε και να αναλύσετε **δύο (2)** βασικές αρχές του Ρεαλισμού.
(μονάδες 3)

ΖΗΤΗΜΑ 3

- B.3.1.** Να αναφέρετε **τρεις (3)** θεματικούς άξονες του έργου *Λεωφορείο ο Πόθος* του Τέννεσι Ουίλιαμς.
(μονάδες 3)
- B.3.2.** Να γράψετε **δύο (2)** χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δραματουργίας του Τέννεσι Ουίλιαμς.
(μονάδες 4)
- B.3.3.** Να αναφέρετε **τέσσερα (4)** δομικά/μορφολογικά χαρακτηριστικά του **Θεάτρου του Παραλόγου**.
(μονάδες 8)

ΖΗΤΗΜΑ 4

- B.4.1.** Να αναφέρετε και να εξηγήσετε **τέσσερις (4)** λειτουργίες του Χορού στην Αρχαία Ελληνική Τραγωδία.
(μονάδες 6)
- B.4.2.** Να γράψετε **τρεις (3)** κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν στην Ευρώπη μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και επηρέασαν το **Θέατρο του Παραλόγου**.
(μονάδες 6)
- B.4.3.** Να παρουσιάσετε **τρία (3)** χαρακτηριστικά της Αρχαίας Αττικής Κωμωδίας.
(μονάδες 3)

Γ.1. Αφού διαβάσετε το απόσπασμα που παρατίθεται από το έργο *Αντιγόνη* του Σοφοκλή και αξιοποιώντας τις γνώσεις σας για το Αρχαίο Δράμα, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα.

Οι απαντήσεις σας θα πρέπει να είναι **σε συνεχή λόγο**.

Β΄ Επεισόδιο (στίχοι: 444-463)

(Ο φύλακας φεύγει κι ο Κρέοντας στρέφεται πάλι προς την Αντιγόνη.)

- ΚΡ Εσύ, πες μου, με λίγα λόγια και σύντομα,
ήξερες την προσταγή που απαγόρευε την πράξη;
- ΑΝ Το 'ξερα, πώς δεν το 'ξερα' ξεκάθαρα.
- ΚΡ Και τόλμησες λοιπόν να παραβείς το νόμο;
- ΑΝ Δεν ήταν ο Δίας που το πρόσταξε,
ούτε η Δίκη που συγκατοικεί με τους θεούς στον Άδη
όρισε τέτοιους νόμους στους ανθρώπους.
Ούτε στοχάστηκα ποτέ πως έχουν κύρος
οι δικές σου προσταγές, για να μπορείς, θνητός,
να πατάς των θεών τους αλάθευτους άγραφους νόμους.
Δεν είναι τωρινοί και χτεσινοί, μα ζουν αιώνια,
κανείς ποτέ δεν έμαθε πώς φύτρωσαν στον κόσμο.
Εγώ δε σκόπευα ποτέ να δώσω λόγο στο θεό,
γιατί με τρόμαξαν επιβουλές ανθρώπου.
Πως θα πεθάνω το 'ξερα' δεν το 'ξερα;
και δίχως τις δικές σου προσταγές' κέρδος θα το 'χω,
σαν θα πεθάνω μίαν ώρα αρχύτερα.
Όποιος, όπως εγώ, με μύριες συμφορές ζυμώθηκε,
δεν είναι τάχα κερδισμένος σαν πεθάνει;

Απόσπασμα από την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή,
μετάφραση Κ. Γεωργουσόπουλου (Κ.Χ. Μύρη), εκδ. Κάκτος, σ.61.

- Γ.1.1.** Ο Κρέοντας και η Αντιγόνη βρίσκονται σε αντιπαράθεση/σύγκρουση:
Να αναφέρετε τον λόγο της αντιπαράθεσης/σύγκρουσης των δύο ηρώων
και να τεκμηριώσετε τη θέση που υποστηρίζει ο καθένας.
(μονάδες 6)
- Γ.1.2.** Να περιγράψετε τον χαρακτήρα της Αντιγόνης λαμβάνοντας υπόψη τη
συνολική παρουσία της στο έργο του Σοφοκλή *Αντιγόνη*.
(Έκταση: 60-80 λέξεις)
(μονάδες 8)
- Γ.1.3.** Να εξηγήσετε τι ονομάζουμε **ἦθος** σύμφωνα με τα «Κατά Ποιόν» μέρη της
Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας.
(μονάδες 4)
- Γ.1.4.** Να αναφέρετε **δύο (2)** λόγους για τους οποίους η χρήση του προσωπείου στις
παραστάσεις της Αρχαίας Ελληνικής Τραγωδίας ήταν αναγκαία.
(μονάδες 5)
- Γ.1.5. α.** Να γράψετε και να αναπτύξετε **τέσσερα (4)** χαρακτηριστικά της δραματικής
τέχνης του Σοφοκλή.
(Έκταση: 80-100 λέξεις)
- β.** Να αναφέρετε **μια (1)** καινοτομία που εισήγαγε ο Σοφοκλής.
(μονάδες 12)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ